

“เดือนหงีตานข้าวเจ้าข้าวหลาม”

ประเพณีตานข้าวใหม่

“เดือนหีตานข้าวจีข้าวหลาม”

ประเพณีทานข้าวใหม่

ประเพณีที่สืบเนื่อง ที่เกี่ยวข้องกับประเพณีทานหลัวหิงไฟพระเจ้า คือ ประเพณีการถวายทานข้าวใหม่ ถือเป็นกุศโลบายของคนโบราณล้านนา ที่สอดแทรกคำสอนลูกหลานให้มีความกตัญญูกตเวทิตาต่อผู้มีพระคุณ โดยอาศัยฤดูหลังการเกี่ยวข้าวเป็นช่วงทำบุญดังกล่าว

ประเพณีทานข้าวใหม่ คือการนำข้าวใหม่หลังการเก็บเกี่ยวมาถวายพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แสดงถึงความนอบน้อมคารวะต่อศาสนาพุทธที่เป็นที่พึ่งทางใจและเพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว ลักษณะการทำบุญนอกจากจะทำบุญด้วยผลิตผลซึ่งเป็นเมล็ดข้าวล่วน ๆ แล้ว ยังมีการแปรสภาพข้าวถวาย เช่น นำข้าวไปนึ่งสุกแล้วปั้นปิ้งไฟเป็นข้าวจี หรือใส่กระบอกไม้ไผ่ไฟให้สุกเป็นข้าวหลามไปถวายพระ จึงมีคำเรียกติดปากอีกชื่อว่า “ทานข้าวจีข้าวหลาม” ส่วนการ “ทานขันข้าว” จะนึ่งข้าวใหม่ถวายพร้อมอาหารปรุงรสพิเศษและพืชผลตามฤดูกาลอาทิ ถั่ว งา ห้วมัน เป็นต้น